

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69

On. Biblioteca

Arad

Palatul Cultural

Cotidianul
Banatului și al
graniței de Vest

ABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astrel Bănățene”

EUROPA LA MUNCĂ

Maximum de randament prin echilibrarea balanței muncii

În cursul războiului, datorită configurației fronturilor, se desenează tot mai mult viitoarea înfățișare a noii Europe. Pentru ca marele spațiu european, căruia războiul i-a furnizat datele preliminare să poată întemeia o economie corespunzătoare, trebuie să-și utilizeze toate resursele. Situația normală a mâinei de lucru va fi în așa fel organizată, ca Europa să poată oferi fiecărui locuitor muncă și pâine, iar schimbul de muncitori dintre state va servi la perfecționarea cunoștințelor profesionale și la lărgirea orizontului muncitorilor. Dacă gradul de activitate economică al unui stat european, nu este așa de mare încât fiecare cetățean să se poată consacra unei munci productive, atunci acel stat are trei posibilități:

a) Mărirea posibilităților de lucru, prin exploatarea cât mai intensă a materiilor prime existente; b) Crearea și punerea la dispoziție a diferitelor munci suplimentare în profitul statului; c) Angajarea mâinilor de lucru suplimentare în acele regiuni din spațiul european, cari au un număr prea mic de lucrători.

Desvoltarea gradului de activitate al economiei unui stat, este o problemă de economie politică, și influențează foarte mult asupra noii orânduirii economice, a spațiului european, prin asigurarea unui succes permanent și prin eliminarea nestatorniciei economice. Economia fiecărui stat va fi organizată în așa fel, ca fiecare regiune să activeze în cadrul marelui spațiu european. Statele cu agricultură și cu silvicultură bogată, vor proceda la intensificarea exploatărilor, prin utilizarea tuturor experiențelor și a mijloacelor tehnice. Statele

cu industrie dezvoltată, vor furniza statelor agricole produse industriale în schimbul produselor agricole. Viitoarea economie europeană are sarcina de a satisface toate trebuințele vitale ale poporului și de a elimina fluctuațiile economice. Pe cât de grele vor fi eforturile făcute de fiecare stat în parte, pentru stabilizarea conjuncturii economice, pe atât de răsplătite vor fi aceste năzuințe. Conjuncturile nu sunt fenomene inevitabile și naturale ale unei economii. Întrebuințarea lucrătorilor străini nu trebuie privită ca un tampon prin care un stat european, în perioada de înaltă conjunctură întrebuințează mâna de lucru străină, pe care o concediază în perioada de scădere. Popoarele Europei nu pot fi obiectul unei politici economice neorganizate.

Pentru a oferi muncă suplimentară în folosul statului, Germania dispune de experiențe vaste, cari au fost stimulate de lipsurile economice pe cari acest stat a trebuit să le suporte după războiul mondial. În Germania s'au executat lucrări profunde, în cari puterea de lucru a omului

are un rol predominant. Au fost executate lucrări pentru construirea autostradelor, căilor de comunicație, canalizări de ape, extinderea terenurilor de cultură, ameliorațiuni etc. Nu este suficient să se dea îndelungată mână de lucru ci trebuie ca această mână de lucru să producă un profit pentru stat. Într'un număr de state, dezvoltarea economică și înflințarea de mari șantiere, nu vor putea oferi posibilitatea unei întrebuințări productive a tuturor cetățenilor. În cazul acesta, este în interesul statului și în interesul marelui spațiu economic european, ca acest surplus de mâini de lucru, să fie îndreptat către acele regiuni economice, cari din cauza lipsei de lucrători, nu pot să facă față situației. O compensație între state, trebuie să aibă loc, numai în ceace privește mâna de lucru care nu poate fi întrebuințată deloc sau mai puțin timp. În fiecare stat care are un număr mare de șomeri, mai există și un număr de șomeri ascunși, cari își lungesc existența prin muncă ocazională și absolut neeconomică.

In Alaska se desfășoară manevrele armatei americane

NEW-YORK, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: „Associated Press”, anunță că în prezent se desfășoară în Alaska manevre

ale armatei americane. Aceste manevre adaogă „Associated Press”, sunt cele mai mari din toată istoria armatei Statelor Unite.

Comunicatul german:

In Crimeea forțele armate germane continuă înaintarea

BERLIN, 31. (Rador). — Dela cartierul general al Führerului. Înaltul Comandament al forțelor armate germane comunică:

În Crimeea, forțele germane continuă fără răgaz urmărirea forțelor inamice bătute.

Rezistența locală a ariergărzi sovietice a fost ruptă. Cu acest prilej, forțele germane au luat iarăși mai multe mii de prizonieri și au capturat tunuri.

În cursul urmăririi inamicului în bazinul Donețului, forțele germane și aliate au atins cursul superior al Donețului pe un front foarte larg.

Cu prilejul operațiunilor încununată

de succes care s'au desfășurat între lacul Ilemn și lacul Ladoga, trupele blindate au capturat printr'o lovitură îndrăzneată un tren blindat inamic, luând cu aceeași ocazie și un mare număr de prizonieri.

Artileria grea a bombardat eri cu efecte considerabile instalațiile de războiu importante din Leningrad.

În Africa de nord, avioane germane de luptă au bombardat un aeroport englez situat la răsărit de Marsa Matruh și instalațiile portuare din delta Nilului.

Noaptea trecută, avioane britanice izolate au aruncat bombe în regiunea litoralului de nord al Germaniei, fără însă a pricinui pagube.

Colonelul Galland, comandant al unei escadre de vânătoare a obținut a 90-a și a 91-a victorie aeriană.

Statele Unite au cerut Angliei să-i cedeze toate punctele de sprijin britanice

New York, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică: „United Press”, anunță din Washington că guvernul Statelor Unite a cerut Angliei să-i dea dreptul să folosească după terminarea războiului toate punctele de sprijin britanice în schimbul ajutorului pe care Statele Unite, urmează să-l dea Angliei, în cadrul legii de „împrumut și închiriere”.

Guvernul britanic a acceptat, adaogă „United Press”, că această propunere americană să servească drept bază a negocierilor.

mai mult în iubirea sa pentru eroii morți în războiu, înălțându-se cu mintea și sufletul — pe aripile credinței — pen-

tru ca să-și admire în eroismul lor, să-l venereze în sfințenia lor, să-i binecuvinteze pentru jertfa lor, să le mulțu-

mească pentru apărarea Țării și să înțeleagă, iluminat de gândire pioasă — destinul sublim al nației noastre.

CULTUL MORTILOR

Descoperim cultul morților la toate popoarele din toate timpurile. Ceva mai puțin — știința antropologiei nu a descoperit până acum nici un trib, chiar triburile cele mai sălbatic, care să nu fi avut un cult al morților, oricât de primitiv, sălbatic, barbar. Cultul morților dovedește credința oamenilor în viața de apoi în toate epocile istoriei universale în toate regiunile lumii. În existența unei lumi dincolo de moarte și legătura pe care oamenii din viața pământească au stabilit-o cu sufletul oamenilor din viața de apoi pământească. Desigur, cu cât un popor a fost și este mai evoluat, mai dezvoltat în intelectul și sensibilitatea sa, cu atât este mai uman, mai curat, mai spiritual a fost cultul morților la el. Astfel se face comemorarea religioasă — o mare serbătoare a sufletului omenesc — pentru pomenirea morților, în știința umană palpită de bucurie, că ea își reîncepă trăirea din nou viețile următoare ale pământenilor strămuși în lumea metafizică. Serbătoarea aceasta are un caracter universal, fiindcă ea exprimă credința universală și omului în nemurirea de veci a sufletului.

Din cultul morților a provenit cultura popoarelor. Spiritul omenesc, iluminat de ideea nemuririi sale, a căutat și a găsit formele rituale la început, formele rituale și intelectuale apoi, și în sfârșit formele sociale și naționale, prin care a exprimat viața sufletească a popoarelor. Nu există o cultură, care să nu aibă la baza sa cultul morților. Și cu cât cultul morților a fost mai spiritual, cu atât și cultura provenită din el este mai înaltă. Acest adevăr se dovedește în viața popoarelor creștine. Ele sunt societate ca cele mai culte popoare, tocmai întrucât cultul morților la creștini a fost mai spiritual, inundat de lumini revărsate din cer, cu o idealitate religioasă absolut divină. În creștinism — cultul morților a devenit religie, legătură constantă între creștinul viu, care va muri, și între creștinul mort, care viează în nemurirea nemuririi.

Cultura noastră românească a izvorit din cultul morților noștri. Românii n'au rupt legăturile lor de fiecare zi și clipă cu morții scumpi, cari trăesc în împărăția cerurilor. Cultura românească este înaltă de limpede, umană, blândă, frățească, plină de iubire, din cauza că și sentimentele de legătură cu morții din inimă și cu sufletele lor din ceruri — a fost integral creștină.

Morala neamului nostru s'a cristalizat din cultul morților. Acel respect, pe care știe românul să-l dea omului în general, provine din respectul, pe care românul îl are omul ca fiu al lui Dumnezeu, cu care va mai trăi și pe lumea cealaltă, adică în lumea nemuririi veșnice. Idealismul românesc, credința în misiunea sa, principiile de viață națională, noblețea în raporturile sale internaționale, lupta pentru tot ce este mare, sublim, drept și etern — provin la noi din legătura vie și puternică — spiritele morților noștri.

În acest războiu, războiu pentru dreptate și cultură, românul se adăncește și

SUFLET ROMÂNESC

Impresii de artă

DIRIJORII OPEREI ROMÂNE DIN CLUJ-LA TIMIȘOARA

Există un criteriu, ca să-i numesc așa, de corelație, care ne ajută să apreciem pe un dirijor de orchestră. Calitățile dirijorului explică superioritatea unei orchestre, iar calitățile artiștilor instrumentiști se valorifică prin personalitatea dirijorului. O abatere uela acest raport dintre dirijor și orchestră produce întotdeauna o catastrofă; de pildă — cel mai bun dirijor, să zicăm Toscanini, nu va putea realiza un succes artistic cu o orchestră slabă, iar cel mai slab dirijor obține rezultate negative cu cea mai bună orchestră. Așa încât, succesul unei orchestre este succes de ansamblu, de calități egale între dirijor și orchestră.

Dacă orchestra Operei din Cluj, despre care am spus că are, la fie care spectacol de operă și concert simfonic, succese evidente, faptul se lămurește ușor: ea are dirijorii, pe care îi merită, dirijori de merit.

Despre dirijorii Operei din Cluj se pot rosti cuvintele cele mai elogiatoase, atâta cât cuvintele pot exprima, în fond și în nuanțe, personalitatea artistică a unui om. Dar afară de cuvintele cronicarului sau ale criticului muzical, este atitudinea sufletească a publicului, care își dă verdictul, care stabilește valoarea dirijorului. Publicul, care umple până la refuz sala de spectacole, întâmpinând cu aplauze de salut și de simpatie pe dirijorii Operei din Cluj. Iar în timpul reprezentării piesei același public aplaudă frenetic pe dirijori constatând măiestria lor, și — plin de gratitudine, își exprimă sentimentele de admirație și de elogiu. Firește, că nici noi nu avem dreptul să-i apreciem prin comparație cu dirijorii de universală reputație, dirijori pe cari îi cunoaștem mai mult din cete și muzici, iar nu din văzute, ci după bucuriile și satisfacțiile, pe care ei, dirijorii noștri, le dau publicului românesc, în mijlocul cărui trăiesc și lucrează.

D. Gh. Pavel este un dirijor de o perfecție culturală. Înțeleg perfectă cultură a dirijorului nu ca savant, ca tehnician, ca teoretician al artei muzicale, ci ca artist în acțiune, care — ca dirijor cu posibilitățile sale multiple, cu intuiția sa imediată, cu temperamentul, cu practica sa atentă și îndelungată izbutește să dea împreună cu orchestra pe care o conduce, reprezentării desăvârșite. Cultura dirijorului trebuie căutată și constatată nu în teoria dirijării, nu în cantitatea de cunoștințe teoretice, pe care eu nu le văd, nu le cunosc, ci în acțiunea lui pe pupitrul din fața scenei. Numai un dirijor cult ca Gh. Pavel, poate realiza spectacolele de succes atât de răsunător ale operelor noastre, din care și deduc cunoașterea operelor, a colaboratorilor săi din orchestră, a artiștilor cântăreți de pe scenă, a conducerii acestui imens ansamblu spre scopul final și suprem al piesei. Acest scop este emoția mare, intensă, durabilă și neuitată a muzicii trăite, a artei desfășurată în cânt, gest, acțiune, joc, tăcere, privire, a totulului ce se desfășoară pe scenă. Prin arta sa de dirijor, Gh. Pavel, își revărsa sufletul în sufletul individual al artiștilor instrumentiști, însușindu-le cu căldura temperamentului său pe cântăreții de scenă. Gh. Pavel captivează întâi și după aceea conduce sau mai precis: că după aceea să conducă. El dă certitudinea succesului pe scenă — artiștilor conduși. Prin el, orchestra, adică toți artiștii instrumentiști, într-o încordare simfonizată, participă la crearea interminabilelor efecte și emoții artistice în sufletul ascultătorilor.

D. Eugen Lazăr, cu o modestie, din care se face a făcut ce om o virtute și ca artist

o artă, a câștigat din primele sale apariții la pupitrul simpatia și admirația publicului timișorean. Ceea ce este atât de atrăgător la acest dirijor, e năzuința lui de a scoate în evidență pe toți, orchestră și cântăreți, de a izbui să dea un spectacol perfect, fără ca o undă de orgoliu sau de vanitate să-l facă să „Jucreze” la pupitrul pentru propria sa glorie de dirijor. Noi prindem și înțelegem această ținută de morală și de discreție a d-lui Eugen Lazăr, și de aceea îi dăm și respectul nostru nemărginit, pe lângă admirația, pe care d-ș-a o însușă tuturor ca artist. Vorbeam deunăzi aici de conștiință artistică: d. Eugen Lazăr are această conștiință până la extrem, de unde și provin munca lui neobosită, atenția cu care conduce, vigilența neadormită, cu care proiectează calitățile tuturor celorlalți artiști, — pe scenă sau orchestră, însăși — acel rar sentiment de camaraderie, fără de care arta nu poate trăi în sufletele celor ce sunt chemați a o împărtăși și altora. Numai artistul adevărat, care ca d. Eugen Lazăr, se sacrifică pentru triumful artei, poate fi el însuși o mare înfăptuire, pentru sine și pentru alții, a propriei sale conștiințe artistice.

D. Mircea Popa, atât de tânăr și elegant pe pupitrul, își continuă desăvârșirea ca dirijor, cu calități remarcabile: conform cu natura sa, pentru a-și da, deci, o satisfacție de artist, nesăturat de viațuni, de doruri „muzicale,” el izbutește să proiecteze frumusețea în artă: în arta cântului, pe care îl conduce liniștit și atent, prin orchestră și prin conturarea distinsei sale siluete. De altfel, vom mai avea prilejul să ne ocurăm de acest tânăr și captivant dirijor al Operei din Cluj.

I. GH.

Pe urmele victoriilor românești

Ce a însemnat pentru Soviete Odessa

În luminoasa cuvântare pe care Führerul a rostit-o cu ocazia ajutorului de iarnă, a spus, atunci când a vorbit despre Rusia bolșevică: „Am deschis o poartă în dosul căreia era un mister”.

Acest mister a fost păzit cu strâșnicie și sub sancțiuni de moarte. Nimeni nu avea voie să intre în Rusia decât dacă era comunist sau simpatizant. Dar și aceia, sub pază și purtați numai în centrele expoziției. Nimeni n'avea voie să iasă din Rusia.

Chiar în interiorul U.R.S.S. nu te puteai deplasa de cât cu pașaport interior.

Așa s'a ținut misterul.

Și misterul era: Sărăcia, mizeria, teroarea, și înarmarea nesăbuită în scop de năvălire asupra Europei.

Unul din misterele desvăluite a fost și „cetatea” Odesei.

Odessa, — vecină cu noi, — supărător de vecină cu noi, — era știută ca un oraș mare și frumos, ca cel mai important port rusesc la Marea Neagră, ca o bază navală, dar niciodată ca o cetate întărită.

Și totă că, armatele noastre, două ce au alungat peste Nistru pe cotropitori, trecând prin poarta deschisă asupra misterului, a căsăt în Odessa o formidabilă fortăreață.

Un crez de politică externă

Noua carte politică a d. Dr. Aurel Cosma „România în noua ordine europeană”

București 1941. Tip. „Universul”

Am scris deunăzi câteva rânduri despre cartea dlui Dr. Aurel Cosma publicată în limba germană sub titlul „ROMANIEN AN DER SEITE DEUTSCHLANDS IM NEUEN EUROPA” și apărută în „Schwäbische Verlags A. G.” din Timișoara. Am arătat atunci că această carte conținea crezul de politică externă al autorului cu privire la colaborarea de mâine între Germania și România. Dl. Dr. Aurel Cosma a mai scris însă la începutul anului 1941 o altă lucrare în limba română, care a apărut la București în Tip. „Universul” sub titlul „ROMANIA ÎN NOUA ORDINE EUROPEANĂ” și care împreună cu cartea sa germană constituie nu numai crezul de politică externă al autorului, dar mai cu seamă lămurirea perspectivelor de mâine ale României în noua lume continentală ce se zidește acum prin luptă și jertă, cu participarea efectivă și eroică a poporului nostru.

Lucrarea dlui Dr. Aurel Cosma despre „ROMANIA ÎN NOUA ORDINE EUROPEANĂ” fixează punctele de interes românești pe cari se poate consolida încadrarea țării noastre în Europa naționalistă să meargă cu hotărâre și sinceritate ca să ajungă la biruința dreptății românești și la cucerirea unui rol preponderent în viața internațională, accentuând că fără prealabila consacrare a acestei dreptăți și fără atribuirea unui rol de importanță istorică a națiunii noastre la răsăritul și sud-estul european, nu se va putea cimentea

o pace și ordine definitivă în această parte a continentului.

Mute din prevederile dlui Dr. Aurel Cosma s'au realizat și nădăjduim că toate idealurile preconizate în cartea sa vor înfăptui, spre binele poporului nostru și spre mărirea României.

Dl. Dr. Aurel Cosma examinează aspectele și problemele încadrării României în noua ordine europeană, analizând ce raporturi de prietenie ne leagă de Germania, Italia și Franța, precum și relațiile diplomatice față de celelalte State. Este un larg expozeu de convingeri și idei, de atitudine și de precizie politică externă românească. Prezentarea capitulă și din toată țara, dar mai ales cea din străinătate a publicat numeroase comentarii, interpretări și subliniat în legătură cu diverse chestiuni importante de dl. Dr. Aurel Cosma.

Cartea germană și cea românească despre „ROMANIA ÎN NOUA ORDINE EUROPEANĂ” a avut prin urmare un succes, care poate fi considerat nu numai ca o recunoaștere publică a strălucirii politice ale dlui Dr. Aurel Cosma, dar în același timp și o aprobare din partea opiniei românești a năzuințelor de orientare diplomatică a României alături de Germania în Europa de mâine.

Cartea dlui Dr. Aurel Cosma despre „ROMANIA ÎN NOUA ORDINE EUROPEANĂ” a fost scoasă în vânzare în Tip. „Universul” și se află la toate librăriile din țară.

Și nu una din acele fortărețe perimate, care poartă numai numele, ci o fortăreață extra modernă, cu centură în beton, cu cazemate în 4 etaje, cu cel mai modern armament, și cu cel mai bogat armament imaginabil.

Iar în această fortăreață, băștinașii acestui port, care-au clocit revoluția dela 1917, care-au udat cu sânge răsădul ei, care nu au nimic de pierdut decât situațiunea privilegiată de profitori ai regimului.

Tot la Odessa s'au aglomerat, având drumul mai departe tăiat toate resturile disperate ale armatelor sovietice izgonite din Basarabia și Estul Ucrainei. Acolo a fost arsenalul întregului armament, strâns de pe un front pierdut de 250 kilometri, care nu-și mai avea nici o salvare. Rușii preferă să-l distrugă prin o ură nebună și fără sens, de cât să-l lase în mâinile noastre.

De aceia războiul pe care l-au dus bolșevicii la Odessa, a fost crâncen deși fără posibilitate de ieșire pentru ei.

La toate acestea se adaugă disperarea impusă, de încercuire. Toți comisarii politici, „toți” „comandirii”, toți „presidenții”, toți evreii isterizați de

spaimă și de frică, toți birocratii orașului și portului, trântori ai regimului, toți demnitarii în primejdie n'au putut fugi pe uscat. Iar Marea Neagră nu poate duce nicăeri în siguranță, pe prafata ei.

Iar pe deasupra acestei gloate de beconștienți, striviți, între groaza din specte și groaza din față, conștiința conducerei dela Moscova, care-și dădea seama de importanța menținerii Odesei, prin care mai putea exercita controlul Mării Negre, și amenința gâră Dunărei și litoralul românesc.

Această rezistență fără ieșire, a fost în folosul nostru, și prezintă spre de trugere, rând pe rând trupele și armamentul proaspăt, cărat peste marea Crimeia.

Șteftele din fața liniei românești erau deodată mereu, și crureu se ridicau alături pentru ca să cadă. Parcă s'ar fi prezentat în serie la un ploton de execuție.

Litoralul nordic al Mării de Azov este în mâinile armatelor germano-române; istmul Pericon este ocupat și trupele germane au sfărâmat rezistența intrării în Crimeia.

Iar trupele românești au cucerit Odessa.

„Suferințele milenare ne întăresc în luptă”

Interviewul acordat de d. Profesor Mihai Antonescu, președintele adinterim al Consiliului de miniștri, ziarului slovac „Gardista”

Bratislava, 31 (Rador). — Ziaristii slovaci care au făcut o vizită oficială în România s'au întors astăzi în Capitală, declarând că au fost adânc impresionați de prietenia ce li s'a făcut și de ceace au văzut în cadrul unui bogat program.

În acest sens, ei au început să-și publice impresiile. Astfel, în ziarul „Gardista”, redactorul șef Petro, publică pe prima pagină, interviewul obținut de la prof. Mihai Antonescu, președintele interimar al consiliului de miniștri sub titlul „Suferințele milenare ne întăresc în luptă”.

D. Petro spune în introducere:

„Grupul ziaristilor slovaci care au fost vizitați de 15 zile în România a fost primit imediat ce a sosit în Capitală, de către d. Profesor Mihai Antonescu, vice președintele consiliului de miniștri. Recepția a decurs în spiritul prieteniei de arme slovac-române. Recepția română este nesubțiră, fiindcă d. vicepreședinte al consiliului d. Mihai Antonescu, în discursul său a mulțumit în special ziarului Gardista pentru căvinte călduroase pentru atitudinea cu care înțelegeătoare față de directivele urmate de România.

Cu acest prilej, am solicitat dlui profesor Mihai Antonescu o scurtă convorbire pentru ziarul nostru. D. vice președinte al consiliului de miniștri, a binevoit să-mi răspundă la următoarele patru întrebări:

ROMANIA A INTRAT IN ACEST RAZBOIU CA PRIMUL STAT ALĂTURI DE GERMANIA; CE AȘTEAPTĂ EA DELA ACEST CONFLICT?

Răspunsul d-sale la această întrebare a fost următorul:

„Războiul contra bolșevismului înseamnă nu numai distrugerea ordinii politice și sociale care amenința structura Europei și împiedeca dezvoltarea ei, ci este un războiu sfânt, este un fapt constructiv în înțelesul nou al clădirii Europei noi. Și în vremurile vechi, Principatele Române au apărut ordinea creștină în contra păgânilor și au numit gurile Bugului și ale Nistrului „Poarta creștinismului”. Tot astfel și armata Regelui Mihai și a Maresăului Antonescu, nu-și îndeplinesc astăzi numai rolul de eliberatoare, ci și pe acela de ocrotitoare a culturii noastre”.

Cum privește România noua ordine europeană?

Mai întâi așteptăm justiția națională, echitatea și dreptatea socială. Europa viitoare se va baza pe forțele naționale biologice, pe credința adevărată și pe forțele noi constructive. Pretențiunile de dominație învechite și formule istorice de stăpânire, nu pot forma nici o bază în Europa această nouă, pentru că forța vie națională și res-

pectarea vieții naționale, vor fi singurele temelii pe care se va putea clădi. România așteaptă dela Europa o nouă organizație în care toate popoarele vor putea să trăiască împreună, dezvoltându-și însușirile naționale și unindu-se în ce privește rezultatele noului ordinii”.

A treia întrebare a fost:

„CARE ESTE PAREREA D-VOASTRA IN LEGATURA CU ACESTE CONSIDERENTE DESPRE RAPORTURILE SLOVACO-ROMANE?”

La aceasta d. profesor Mihai Antonescu a binevoit a-mi răspunde următoarele:

„Raporturile slovac-române sunt stabilite prin legături firești. Poporul slovac este un popor carpațin; tot așa și poporul român s'a născut în Carpați și aici va rămâne. Această așezare ne fixează geografia destinului nostru comun. Impreună am semnat pactul tripartit în chip leal, cu încredere în Adolf Hitler, cu încredere în rolul pe care-l reprezintă puterile Axei, care tind spre o nouă reglementare europeană pe principii juste și sănătoase. Luptăm împreună în războiul de față. Suferințele milenare ne întăresc în lupta comună, care, când își va îndeplini rolul ei în nemărginitele stepe ale Uniunii Sovietice ne vor întări într-o voință unică, dându-ne toate drepturile ce rezultă din virtuțile noastre și asigurând viața popoarelor noastre”.

La a patra întrebare:

„CARE SUNT RAPORTURILE DINTRE ROMANI ȘI GERMANI PE SCENA POLITICII EUROPENE?”

Am primit următorul răspuns:

„Aceste raporturi nu au nevoie de cuvinte sforăitoare. Marele popor german și poporul românesc sunt unite prin sânge și fier, cum a spus-o Fuehrerul. Ambele rănesc în urma luptei comune, după dreptate și justiție. Mai mult ca orice, acest războiu sfânt ne-a unit cu germanii pentru că au eliberat poporul românesc de o presiune de veacuri și de primejdia comunistă. Poporul românesc este convins că lumea nouă pentru care luptă Germania, va însemna o nouă eră a civilizației, eră care va înlocui vorbele goale, cu disciplina națională, cu organizația tehnică de stat și care cu ajutorul organizării pământului, va asigura durabilitatea și dezvoltarea viitoare a civilizației vechi europene. Astfel Europa n'ar putea să existe.

Doresc poporului slovac să-și poarte mândru destinul în această luptă, așa cum l-a purtat în cursul veacurilor, luând parte cu justificată încredere la construcția Europei noi și a ordinii în sud-estul european, pentru că și această parte a Europei trebuie să se clădească pe principii forțelor vitale și ale vieții naționale, și nu pe ficțiunile titlurilor învechite.”

D. Petro conchide:

„Aceste declarațiuni nu au nevoie de nici un comentariu. Ele isvorăsc din prietenia și înțelegerea pentru problemele poporului slovac, care a fost în mod necesar și este foarte aproape de poporul românesc. Acest destin comun, este una din realitățile raporturilor frățești slovac-române, cari după convingerea noastră se vor adânci și mai mult în viitor, iar la această a contribuit desigur în mare parte și vizita gazetarilor slovaci în România.”

Lordul Beaverbrook demisionează

Stockholm, 31. (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite: Ziarul „Allehanda”, anunță din Londra că lordul Beaverbrook, ar fi pe punctul de a demisiona din motive de sănătate.

Cargobot american în slujba Sovietelor

New-York, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

În cercurile maritime, se declară că vaporul maritim de Comerț nord American „Mount Evans” cu o deplasare de 16.267 tone, aparținând comisiei maritime a fost cedat guvernului sovietic în cadrul legii de „împrumut și închiriere”.

Acest cargobot făcea serviciul regulat între Statele Unite și America de sud. Actualmente el se află la Boston, unde va fi înarmat cu tunuri. Cargobotul va arbora pavilionul sovietic.

Noul procuror general al Statelor Unite

Washington, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

Președintele Roosevelt a numit procuror general al Statelor Unite pe d. Charles Fahy care a fost până acum funcționar în ministerul de justiție.

Se amintește că d. Biddle, fostul procuror general a fost numit recent ministru al justiției.

Minis'trul României la Bratislava primit în audiență de președintele Slovaciei

Bratislava, 31 (Rador). — D. Gheorghe Elefterescu, ministrul României la Bratislava a fost primit la 29 Octombrie într-o lungă audiență de d. Tuka, președintele republicii slovace.

Greva metalurgiștilor din Statele Unite continuă

Newyork, 31 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

Președintele Roosevelt a cerut din nou întreprinderilor metalurgice și federației minerilor să pună capăt grevelor din minele de cărbuni supunându-se arbitrajului autorității guvernamentale.

D. John Lewis, președintele federației minerilor după întrevederea care a avut cu președintele Roosevelt, a declarat că va convoca într-o conferință pe reprezentanții minerilor spre a formula răspunsul ce urmează a fi dat președintelui Roosevelt.

Telegrama generalului Messe adresată Ducelui

Roma, 31. (Rador) — Ducele a primit din partea comandantului corpului expediționar italian în Rusia sovietică, generalul Messe, următoarea telegramă:

„Elogiul pe care ați binevoit Duce a ni-l adresă răsplatește odată mai mult trupele corpului expediționar italian în Rusia sovietică, corpul care în numele

vostru și credincios ordinului pe care-l l-ați dat continuă să lovească tot mai greu și în mod inexorabil pe inamic. Trupele corpului expediționar celebrează aniversarea revoluției fasciste înfrângând și urmărind hoardele bolșevice, fiind mândre de acest privilegiu ce le-ați acordat.

CINEMA CORSO

AZI PREMIERA

Lana TURNER și Lew AYRES în **The MODERNS**

REGIA: SYLVAN SIMON

JURNAL ROMANESC Nr. 12.

Reprezentării zilnice la orele 3, 5, 7, 9.15

O nouă viață pulsează în Ucraina

Pământurile marilor ferme vor fi împărțite țăranilor

Restabilirea libertății religioase

Berlin, 31 (Rador). — Din cercurile bine informate, se comunică următoarele amănunte cu privire la măsurile de refacere decise în răsărit, în locul

desorganizării și a metodelor arbitrare ale comunismului.

Se declară în special în aceste cercuri, că chiar de pe acum deși războiul nu s'a terminat încă, autoritățile germane au luat următoarele măsuri:

Pământurile marilor ferme colective care până acum erau la dispoziția personală a țăranilor, lucrând pe aceste ferme colective, vor trece în proprietatea particulară a acestor țărani și vor fi scutite de orice impozite.

În cazul când recolta va fi strânsă la timp și dacă semănăturile de toamnă vor fi făcute și vor reuși, parcelele individuale vor putea fi dublate.

Autoritățile germane vor garanta de asemenea că țăranii vor primi un număr suficient de vite.

Autoritățile germane vor plăti prețuri fixe și drepte diferitelor produse agricole furnizate de fermele colective și de parcelele individuale. Aceste prețuri vor fi mult mai mari ca prețurile oficiale plătite sub regimul sovietic.

Pe lângă aceasta, au fost luate măsuri utile pentru ca niciodată să nu mai poată fi aplicate metode capitaliste de exploatare.

Trebuie să se sublinieze deasemenea, că libertatea religioasă a fost restabilită în cea mai mare măsură.

Ambasadorii streini la președintele de consiliu japonez

... 31. (Rador). — Corespondenții Agenției DNB anunță: ... prima oară de la numirea sa ca ... de externe, d. Togo a primit Joi ... ambasadorii străini. Vineri, d. ... pe miniștrii plenipotențenți ... pe însărcinării cu afaceri.

UZINELE STALIN

DIN ROSTOW

... matele germane și aliate se apropie pași repezi de orașul Rostow. ... ultimele știri a fost ajuns orașul ... Marea de Azov, care se ... însă una dintre cele mai mari ... mândria cunoscutului plan cincinț sovietic, „Uzina Stalin“, care tre ... de la început să constituie una ... cele mai mari realizări ale „Para ... muncitorilor și țăranilor“ sub ... „Intourist-ului.

Cea mai mare fabrică europeană de mașini agricole a fost terminată în ... sub conducerea inginerilor-conducători americani și pe atunci o par ... grupului de 518 fabrici care erau ... să construiască fundamentul so ... șimului. Specialitatea uzinei era fa ... masinelor de treierat și secerat ... a căror întreținere pe o ... mense ale URSS apărea cu totul ...

... și funcționarea acestei ... constituie unul dintre cele mai in ... tive exemple ale planului economic ... Deoarece construcția a fost ... zărită cu ajutorul atât de dispreț ... străinătăți capitaliste, dificultățile ... început să apară nenumărate. Fabri-

ca a fost așezată în stepele întinse ale donului deoarece mașinile combinate de treierat și secerat își găseau aci cea mai nimerită întreținere. Intrucât nu se găseau lucrători calificați, țăranii din împrejurimi au fost constrânși să-și câștige pâinea ca muncitori în noua fabrică, lăsându-și în paragină ogoarele lor odinoară atât de productive. Cu toate că noua întreprindere utilizează 24.000 lucrători, cari se găseau într-o neagră mizerie, nu se construiseră locuințe pentru aceste multe mii de oameni. Puținele locuințe care merită acest nume erau la dispoziția specialiștilor aduși din străinătate și a „tovarășilor conducători“. După câțva timo însă problema locuințelor a fost rezolvată de „Fabkom“ — comitetul conducător al fabricii, — prin construirea în grabă a unor barăci și prin ridicarea unor corturi pe toate locurile libere din centrul și pe țețele orașului. Cea mai mare parte a acestora este încă și azi locuită de muncitori.

Situația în sălile de lucru era la fel de rea. Lipseau unele în deosebi instrumente de precizie și mașini speciale, care au fost repede stricate de acești lucrători atât de puțin pregătiți. Situația expusă nu era numai efectul dificultăților oricărui început; ea a rămas până astăzi absolut aceeași, ori unde rusul vrea să-și arate dibăcia în privința manipulării unei mașini. Fără îndoială că salarizarea insuficientă a contribuit de asemenea pentru a lăsa lucrătorului orice dragoste de muncă, râvnă și ambiție: venitul lunar abia dacă poate atinge pe acele săptămânal al unui șomer din așa zisele state capitaliste. La acestea se adaugă și incapacitatea „tovarășilor conducători“, care a făcut ca defecțiunile mașinilor să se tîină lent, ceea ce a necesitat intervenția specialiștilor din străinătate pentru a le putea repune în funcțiune. Nu este deci de mirare că uzina își încheia în fiecare an bilanțul cu un deficit urias, și că se producea mereu la cunoscutele acțiuni de „curățire“ împotriva celor acuzați de acte de sabotaj, etc. Urmarea a fost că atât masa muncitorească cât și întregul personal conducător a fost într-un necontentit dute-vino, așa că niciodată nu s'a putut lucra cu adevărat.

În aceste condițiuni este de la sine înțeles că uzina n'a funcționat niciodată cum trebuie. În ultimii ani întreaga secție mecanică și-a micșorat producția la extrem, așa că cererile agriculturii rusești au putut fi tot mai puțin satisfăcute.

„Uzina Stalin“ din Rostow nu este singura care a esuat. Marea lipsă de produse industriale din Rusia de astăzi și industria europeană din urmă, anul de dinău terminarea actualului războiu o nouă sarcină, pe care forțele industriale ale continentului vor trebui să o ia în considerare pentru ani și decenii. Pentru industria noastră și în special pentru industria românească era să deschidă astfel nouă mari posibilități de începe care vor constitui un element de o însemnătate deosebită pentru întregă economie a țării.

Excluderea evreului dr. Fildermann din baroul Ilfov

București, 31. (Rador). — Consiliul ordinului avocaților din București, a fost sesizat ieri cu rezolvarea unei întâmpinări — de adănc interes național și corporativ — privind atitudinea vădită de avocatul dr. W. Fildermann, ca membru al corporației avocaților, față de interesele, de suferințele și de conștiința națiunii, atitudine desvăluită opiniei publice, prin scrisoarea răspuns, de stigmatizare, apărută în ziare, a dlui Mareșal Ion Antonescu. Această scrisoare, a avut precum se știe, o rezonan-

ța internațională clocotitoare și constituie azi — prin publicitatea ce i-au dat-o ziarele mari streine și prin comentariile presei de pretutindeni — un adevărat eveniment european. Avocații români creștini, s'au sesizat deopotrivă de faptele semnalate și de înțelesul grav al răspunsului dat de Conducătorul Statului. Ei au adresat ca urmare, decanului baroului Ilfov, un amplu memoriu în care înfierăază atitudinea lui W. Fildermann și cer excluderea acestuia din baroul Ilfov.

Defecțiuni în sânul cabinetului britanic

Newyork, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB transmite: „Newyork Post“ publică un articol în care arată că cercurile americane au fost surprinse de știrea că lordul Beaverbrook se află bolnav și că se așteaptă că dsa să demisioneze. Cercurile bine informate, consideră această subită im-

bolnăvire a lordului Beaverbrook, drept un pretext. Se afirmă că dsa vrea să se retragă din guvernul britanic fiindcă nu este de acord cu colegul său d. Bewin, ministrul muncii, în ce privește folosirea femeilor în industria engleză și în organizațiile auxiliare ale armatei.

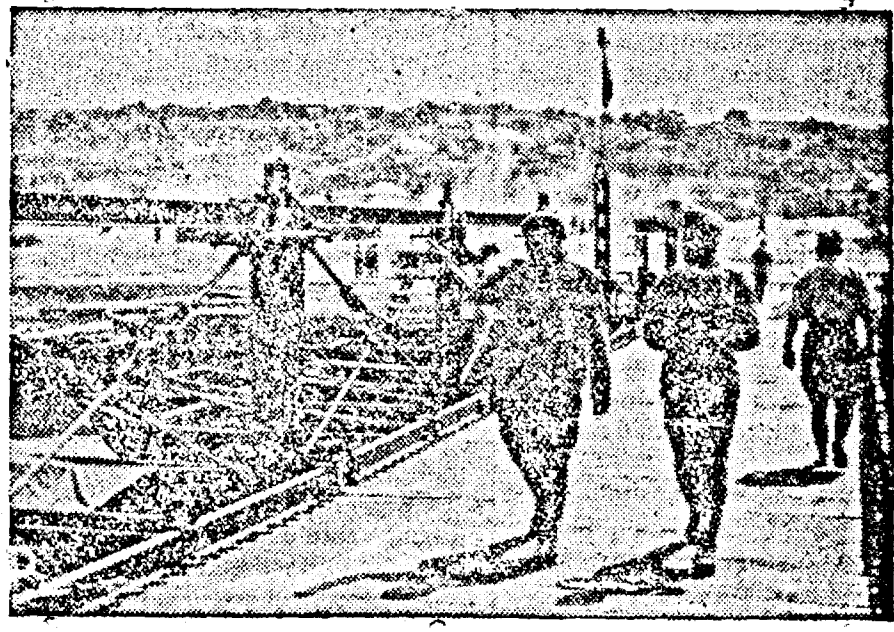
Ministrul de finanțe al Reichului pleacă la Sofia

Sofia, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Contele Schwerin von Krossig, ministrul de finanțe al Reichului va sosi la 3 Noembrie la Sofia spre a întoarce dlui

Bojiloff ministrul bulgar al finanțelor, vizita pe care acesta a făcut-o la Berlin. În tot timpul șederii sale în capitala Bulgariei, ministrul de finanțe al Germaniei va fi oaspetele guvernului bulgar.

Armata română la Bug

Generalul Avramescu, care a fost decorat de Führer cu „Crucea de fier“, inspectează la Bug, un pod în construcție pentru armata română

Vine la Cinema CAPITOL

O comedie populară plină de haz și de simpatie

DICTATURA GÂȘTELOR

cu Helo Finkeneller, Erika v. Thellmann, Oskar Sima, Hermann Erhardt

Când femeia dictează încetează gluma? Nu din contră! Atunci deabia începe! Aceasta ne arată filmul de azi.

Începutul reprezentării Luni, marți și Sâmbătă orele 7 și 9 m.

Circulația capitalului în noua Europă

Germania ca finanțier

Încă din anii trecuți, relațiile economice dintre statele europene s'au adâncit foarte mult. În oarecare măsură, a intervenit și constrângerea, deoarece în urma blocadei engleze, toate statele s'au văzut mai mult sau mai puțin izolate de izvoarele de mărfuri și materii prime, de dincolo de ocean. Acesta fiind situația, este foarte natural ca un stat să-și satisfacă trebuințele cu ceea ce poate să-i ofere statul vecin. Trebuie să constatăm că nu este nevoie de cucerirea statelor îndepărtate, deoarece izvoare bogate de mărfuri și materii prime, se găsesc în imediată apropiere. Drumul care se croește acum sub presiunea necesităților, va fi întrebuintat și în timp de pace. Statele europene își clădesc o Europă nouă sub imperiul aceluiaș destin. Bineînțeles că statele nu vor putea să-și mărească fundamentul agricol sau sectorul industrial după bunul lor plac, ci se va avea în vedere situația economică a spațiului european, pentru ca statele vecine să poată cumpăra cantitățile de mărfuri și produse, cari prisosesc.

APORT DE CAPITAL ȘI INCURAJAREA PRODUCȚIEI

Pe lângă orânduirile economice, au făcut progrese însemnate și regulile calculare. Centrala de clearing din Berlin are o însemnătate din ce în ce mai mare, iar marca germană a devenit devizul Continentului european. Bineînțeles că nu se urmărește transformarea mărcii germane într-o monedă europeană și, distrugerea monedelor celorlalte state. Mai mult chiar, fiecare stat își va pă-

tra sistemul monetar, dar se vor stabili norme precise de transformare. În viitor se vor stăvili, într-o oarecare măsură, exporturile de capitaluri. Sume de bani se vor pune la dispoziție numai acelor state, cari vor completa economic, într-o formă, economia germană. Prin acordare de capitaluri, Germania nu urmărește scopuri politice, așa cum au făcut până în timpul din urmă Anglia și Franța, ci aceste capitaluri vor fi întrebuintate pentru formarea și emanciparea economică a fiecărui stat în parte. După ce noile fabrici ale statelor vor lucra, iar piețele lor vor fi îndestulate, Germania va lua în primire surplusul de producție. Germania vrea deci să pună la dispoziție capital sub formă de marfă și să ia marfa cu care va face față obligațiilor.

În prezent toate capitalurile interne sunt folosite pentru finanțarea războiului, iar soldurile active sunt menținute pentru a nu lua decât mărfuri necesare războiului. Germania dispune de unele rezerve, cari vor fi mobilizate în viitor pentru remiteri de capitaluri. La prima aparență, dezvoltarea germană pare a fi încetinită, dar trebuie prevăzută că noile fabrici construite în străinătate și producțiile agricole intensificate, vor ușura mult aprovizionarea Germaniei. În afară de aceasta, remiterile de capitaluri nu vor lua proporții periculoase. Conducerea economică germană va avea grije ca să se imprumute numai acele capitaluri cari vor fi disponibile. În afară de aceasta, pentru deschidere spațiului european, vor fi folosite și capitalurile statelor cari vor face parte din comunitatea Europei.

Uniunea Sovietică izolată complet

Popoarele anglo-saxone n'au pe unde să ajungă pe aliații lor bolșevici

Uniunea Sovietică este cu desăvârșire izolată de restul lumii. Nu din punct de vedere politic, căci ea se găsește înglobată în alianța engleză, americană și a micilor aderenți ai blocului anglo-saxon, ci această izolare trebuie înțeleasă din punct de vedere geografic. Față de asigurările consolatoare și duioase ale Washingtonului și Londrei, dacă se aruncă o privire pe hartă, se discernă imediat, ce imense dificultăți trebuie învinse pentru a transporta până în partea europeană a Uniunii Sovietice, măcar o porțiune din materialul de război cerșit în fiecare zi cu atâta jale și stăruință, de către bolșevici. Desigur, și acest modic material le-ar fi de mare folos, pentru a-și reface, măcar în mică măsură mijloacele de luptă pierdute în cantități considerabile, în urma atacurilor germane, efectuate fără pauză. După cum se știe, una dintre misiunile importante stabilite la conferința de la Moscova, era de a se preciza ce material de război poate fi acordat Angliei, ce poate să mai rămână sovieticilor, și apoi, în a două linie, să se fixeze rutele trebuiesc adoptate pentru diferitele transporturi de material de război. Apoi nu trebuie să se uite faptul că punctele de sprijin pe care se bazează Statele Unite, spre exemplu, Filipinele, lasă foarte mult de dorit și că, deși cotidienele amintesc conținut de importante baze strategice, stabilite în vreo duzină de insule din Pacific, chiar dacă acest fapt n'ar fi mai mult decât o vorbă goală, nu înseamnă altceva în cazul când se scontează pe aceste baze, decât înghițirea unui imens material necesar înzestrării și apărării acestor baze. Dacă se scontează faptul că fortăreața britanică, Singapore, a fost destinată pentru a fi înzestrată în cea mai mare parte, cu material american, iară Ciug King, pentru care Roosevelt arată mare interes, a fost fixat pentru sprijinul sovieticilor și că o completare a înarmării și înzestrării Indiilor Olandeze nu se poate realiza decât de către America, atunci este limpede că marile mase de material de război nu mai pot fi oferite la dispoziția sovieticilor, mai ales pentru că omul atât de realist, lordul Beverbrook, delegatul Angliei, a prezentat și Moscovei punctul său de vedere, spunând că e mai departe bluză rusească de corp, decât cămașa Englezilor.

Marile dificultăți de ordin practic și a-prosopie irezolvabile, sunt: pe ce rută trebuie transportat acest material al înarmării până la teatrele de luptă ale războiului.

Din punct de vedere geografic, singura nădejde o oferă Vladivostokul, fereastra sovieticilor la Oceanul Pacific. Dar până la Vladivostok înseamnă un drum nespus de lung și anevoios, deoarece centrele înzestrării americane se află în părțile răsăritene ale Americii, în mare majoritate și numai o nelămurită parte în vestul mijlociu.

În consecință, e absolut necesar: existența și efectuarea transporturilor lungi rute maritime până la coastele Pacificului, apoi navigația până la Vladivostok și în sfârșit, transportul nesfârșit de anevoios și de lungă durată al acestui material de război pe calea ferată transiberiană. Caracterul comunicațiilor feroviare a fost călăușul lui Achille al întregului sistem sovietic. Deși Stalin a pus pondere primordială pe această creație și deși tovarășul său, evreul Kaganovici a fost însărcinat cu reconstrucția liniilor de comunicații feroviare rusești, problema transportului se izbește de stavile de netrecut, deoarece ruta prin Vladivostok este expusă neconținut și la fiecare pas, unui nesfârșit cortegiu de impedimente. La acest fapt se adaugă ideea că armata bolșevică ar putea fi augmentată, transportându-se neconținut ostașii în porturile din Pacific, dar acest fapt ar stârni cea mai vie opoziție a Japoniei. Deaceia transporturile americane se limitează

numai la câteva tancuri petrolifere cu zăcămintă. Washingtonul ar vrea să erăze război pe 2 fronturi, dacă i-ar fi posibil deaceia se va păzi a primejdii posibile unei înțelegeri cu Japonia, în privința transportului materialului de război, străbătând Marea Galbenă care în spațiul vital propriu al Imperiului Japoniei.

Atacul anglo-sovietic executat asupra Iranului, a fost justificat prin necesitatea de a câștiga un acces direct cu Uniunea Sovietică, pornind de la Golful Persic. Desigur, posibilitățile de navlu ale porturilor din Golful Persic sunt complet insuficiente pentru nevoile de aprovizionare ale unor armate moderne. Fiecare inginer știe că ierarea instalațiilor necesare unui port mare trafic, costă timp chiar dacă s'ar putea duce din India învecinată toate mijloacele necesare, în mari cantități. Linia ferată care duce din Golful Persic către nord, este puțin cunoscută și de dorit de fostul Sahal Persic nu este capabil în situația lui actuală să corespundă marilor cerințe.

Rămân numai transporturile de material de război, efectuate pe linia feroviară din nordul URSS-ului către Murmansk. Această linie a jucat un rol nu lipsit de importanță, în timpul războiului mondial, în calea ferată în forma în care a fost construită de sovietici, nu corespunde însemnatei sale. Știrile în legătură cu situația militară din regiunea acestei linii feroviare sunt extrem de îngrijorătoare pentru sovietici. Comunicatele finlandeze reliefează că această linie ferată este ocupată și Murmanskul este izolat cu desăvârșire de Petersburg. În consecință, și linia ferată Murmansk în faza ultimei situații, nu mai poate fi de nici un folos pentru transportul materialului de război.

SPORT

Două matchuri echilibrate

Etapa de Duminecă a Cupei Basarabiei programează două matchuri interesante la Timișoara, pe Arena Banatul.

Chinezul CAMT primește vizita Vulturilor dela Lugoj, iar echipa Intreprinderilor Electromecanice dă replică celei a Căilor Ferate din localitate.

Deși după rezultatele anterioare și după situația clasamentului s'ar părea că Chinezul CAMT este un favorit sigur, realitatea poate să fie cu totul alta. Aceasta pentru că Vulturii sunt cunoscuți că la anumite ocazii pot incurca socotelile oricărui adversar. Faptul că timișorenii se găsesc după a doua lor victorie răsunătoare constituie un stimulent categoric pentru lugojeni. În orice caz prevedem dificultățile pe care le va întâmpina atacul violet-verzilor, având în față o apărare tenace cum e aceea a Vulturilor.

Al doilea match al zilei, cel dintre cele două grupări corporative promise să fie un match cu totul echilibrat, furnizat de două echipe bune. Este absolut sigur că adversarii vor lupta cu maximum de efort pentru a smulge victoria, mai ales că atât Electrica, cât și Cfr., se găsesc după câte un match din care nu au reușit să iese învingători numai datorită unui ghinion, care nu e cazul să se repete mereu.

Primul match începe la orele 13.45 iar al doilea la 15.45.

LA MOARTEA UNUI SPORTIV: COL. THEODOR DAVILLA

La datorie, pe frontul Odesei a căzut încă unul din sportivii țării: col. Theodor Davilla.

De numele aceluia care a fost ani de-

arândul vice-președintele federației române de football și președinte al federației de hockey sunt legate toate marile înfăptuiri în viața sportului românesc.

Colonelul Davilla a fost cel mai vechi jucător de football din țară. Mai mult colonelul Davilla, fostul jucător al clubului F. C. Colentina este unul din promotorii footballului românesc.

Un conducător cinstit, un bine intenționat în tot ce a înfăptuit, colonelul Davilla lasă în urmă sincerele regrete ale aceluia care l-au cunoscut.

Ne plecăm lacrimând pe proaspătul mormânt al aceluia care a fost un exemplu pentru sportivii noștri.

Fie-i țărâna ușoară.

Cinema CAPITOL

Uriașă realizare a casei „Tobis”
Cel mai mare film al anului!

Răscoala Burilor

cu genialul tragedian
EMIL JANINGS

Ohm Krüger a fost predestinat să încapă o luptă care se termină abia acum în zilele noastre.

Incep. Repr. 3, 5, 7 și 9. — Dum. și sârb. și la orele 11 dimineața.

Cinema THALIA

O DRAMĂ ȘGUDUITOARĂ
A PATIMILOR FIREȚII

Un film de răscolitoare acțiune care duce la rătăcire.

Inceputul repr. 3, 5, 7 și 9. Dum. și sârb. și la orele 11 a. m.

INFORMATIUNI

CALENDAR

Vineri, 31 Octombrie

Sf. apostol Apelia și Stachie.
Sf. Anton Episcopul.

Farmaciile de serviciu:
I. „Madona”, str. Alba Iulia 4;
II. „Șarpe”, piața Traian 7; Circ. III.
„Antoniu”, piața general Dragali-
lui de

Clasa: Panajoth; Mehaia: Chicreanu;
V. Eremici, acestea trei au serri-
ment. Salvarea 44-44.

SPECTACOLE:

Teatru:
„Răscoala Burilor”.
„Rătăcind spre fericire”.
„Bestiile roșii”.
„Fete moderne”.
„Balul dela operă”

Rezultatul examenului pentru Pre-
Din județul Timiș-Torontal au reușit
următorii notari, licențiați în
d. Dănculescu Vasile, notar, titrat
reusit al doilea pe țară, și d.
Petre, notar, titrat în comuna Be-
mediei în Monitorul Oficial No.
pagina 6550 din 23 Oct. a. c. în ziare
publicat în ordine alfabetică.

ADUC LA CUNOSTINȚA ONORA-
MELE CLIENȚELE. — că Salonul meu
d. Str. Mercy Nr. 5 l-am mutat
Str. Carno No. 2. etajul III, usa No.
Palatul Banca Timisoarei, Ascensor
gratuit. — Haine pentru copii pre-
în cea mai frumoasă execuție. —
ASZOD, fost Salonul Rothschild.

Piața cotelor familiare lăsate de mo-
de luni August, Septembrie și
se achită la Administrația de
și plăți, în zilele dela 3 Noemvrie
la 8 Noemvrie, pentru care fiecare
de carnet de cote va completa
respective pe lunile de mai sus.
se face numai înainte de masă, până
la 12.

Ultimul termen pentru schimbarea
de 250 lei. Ministerul finanțelor
cunoscut că ultimul termen pentru
schimbarea monetelor de argint de 250
de la rege Carol, este de 31
1941. După această dată, înce-
puterea lor circulatorie.

Scoterea din circulație a monetelor
de 1 și 2 lei, culoare albă. Ministerul fi-
reaminteste publicului că la 1
a. c. expiră termenul până la
monetele metalice de 1 și 2 lei culoa-
re mai au puterea circulatorie. După
astă dată, aceste monete se vor primi
în plata impozitelor datorate statu-
tului termen al acestui fel de plată
de 31 Decembrie 1941.

Spectacolele Operei Române din Cluj la Timișoara

Vineri, 29 Oct. „BOEMA”, în rolurile
principale: Roza-Vasiliu, Simonetti,
Diducencu, Demetrescu, Soculski și
Ujeicu. Dirijor: Eugen Lazăr.

Sâmbătă, 1 Noembrie „MANON”, mati-
neiu cu prețuri populare. Cu d-na Ni-
colau, d. Tudoran, Ursulescu, Dincu-
lescu și Gavrilescu. Dirijor: Her-
mann Klee.

Duminică 2 Noembrie „FAUST”, cu
d-na Istrate, Mihai, Bosica, d. Zna-
mirovski, Ujeicu, Dinculescu. Dirijor:
Gh. Pavel.

Luni, 3 Noembrie „BUTTERFLY”, cu
d-na Roza-Vasiliu, Ciolac, d. Tудо-
ran și Demetrescu. Dirijor: Eugen
Lazăr.

Miercuri, 5 Noembrie „TOSCA”, cu d-na
Roza-Vasiliu, d. Nicolau și Soculski.
Dirijor: Gh. Pavel.

— Pescuirea unui cadavru. A fost pes-
cuit din canalul Bega, în apropierea podu-
lui de lângă str. Pestalator, cadavru
locuitorului Memis Friderich, de 46 ani,
din str. Iorga 10. Cadavru a fost pescuit
de către Petru Matei dela Salvarea, în fața
d-lui Dr. Răzvan, șeful comisariatului I.
poliție, și a d-lui comisar Mihujă.

— Hoții pătrund în locuința unei femei,
de unde fură obiecte cașnice. Femeia Ne-
hoțchi Ana, din str. Viorelelor 25 a recla-
mat poliției, că autori necunoscuți s-au in-
trodus în locuința sa, de unde au furat di-
ferite obiecte casnice în valoare de 10.000
lei. Organele polițienești au reușit să are-
steze pe Julian Grigorie, care împreună cu
Iordan Ivan a furat aceste obiecte. Ior-
dan Ivan a reușit să dispară. Poliția
urmărește pe acest hoț, pentru a-l preda
parchetului.

— A murit la cazanul de fier țulcă. Eri,
între orele 10—11 a. m., a încetat din viață
la cazanul de fabricat țulcă, locuitorul
Morza Ștefan, în etate de 56 ani, din comu-
na Sinersig. Numitul suferea mai de mult
de o boală de inimă. Bănueli de crimă nu
sunt.

— Accident. În apropierea podului Dece-
bal, din Bul. Regina Maria, tramvaiul de pe
linia VI, condus de vatmanul Marcu Adam,
din str. Olanda 11, a tamponat trăsura con-
dusă de Petrișor Ioan, din str. Cameliei 35.
Din cauza loviturii primite de tramvai,
mobilile ce se aflau în căruță au suferit
mari stricăciuni. Cazul se cercetează.

Festivalul filialei Timișoara a Crucii Roșii

Duminică, 2 Noembrie a. c. ora 11.30
dimineața, va avea loc în sala Teatrului
Național, festivalul „Crucii Roșii” cu ur-
mătorul program:

1. Innaul Regal, executat de corul mixt
al liceelor „Carmen Sylva” și „Diaconovici
Loga” din Timișoara.
2. Cuvânt ocazional: „Războiul nostru
în Răsărit” rostit de d. Volbură Poiană
Năsturaș.
3. Cântece populare executate de corul
mixt al liceelor „Carmen Sylva” și „Diacon-
ovici Loga”.
4. Lectură din scrieri originale de d.
Leonard Divarius, de la Teatrul Național.
5. Cântece românești executate de d-ra
Lya Hubic, dela Opera Română.
6. Lectură din scrieri originale de d-nii
Grigore Bugarin și Mihail Demetrescu.
7. Cântece românești executate de d-na
Măry Cupcea-Munteanu, de la Teatrul Na-
țional.
8. Lectură din scrieri originale de d.
Volbură Poiană Năsturaș.
9. Cântece românești executate de d.
Ionel Tudoran de la Opera Română.
10. Recitare din poezi române de d. Nico-
lae Sireteanu de la Teatrul Național.
11. Cântece populare executate de corul
mixt al liceelor „Carmen Sylva” și Diacon-
ovici Loga.”
- Corul mixt dirijat de d. prof. Nicolae
Ursu.
- La pian d. Mircea Pops, de la Opera
Română.

S'a deschis

Bucătărie românească

cu mâncări calde și reci. Prețuri populare

Timișoara II, Str. Cantacuzino No. 4
lângă Piața Traian.

— Înaltași parchetului. Au fost înaltași
parchetului pentru furt, Cocian Eu-
gen, cunoscut infractor și Picher Alexan-
dru, lăcătuș.

— Accident între tramvaie. Eri, la orele
10.30 a. m. în fața căminului de ucenici,
tramvaiul No. 109, de pe linia II, a fost
tamponat din spate de tramvaiul No. 31,
de pe linia VI. Amândouă tramvaiele au
suferit stricăciuni.

— A murit din cauză că a băut, peșt
puterile lui. În dimineața zilei de 30 l. a
ora 5.30, a fost găsit mort pe stradă în co-
muna Săcălaz, Larici Ioan de 50 ani. Din
cercetările făcute s'a putut constata, că
numitul nu prezintă nici o urmă de vio-
lență. S'a constatat însă că a murit din
cauză că a băut prea mult, contribuind la
moarte și frigul, deoarece el a dormit în
stradă.

Femei cu reclamă'n geam Descoperirea unei case de toleranță la Timișoara

Timișoara 31. — Organele polițienești
din localitate au fost înștiințate de
câte foarte mulți locuitori din str. P.
Vasici No. 6, că se află o casă în care
se petrec lucruri urâte și care profanează
moralitatea publicului trecător. În
urma plângerii făcute de acești locu-
tori, d-nul comisar Tătaru, a făcut o
descindere la fața locului, unde a con-
statat că se practică prostituția clan-
destină.

La această casă veneau diferiți vaga-
bonzi certați cu poliția și o mulțime de

elevi, alegându-se cu diferite boli.

La această casă au fost găsite ur-
mătoarele persoane: Bonța Elisaveta,
de 36 ani, Dobrovski Elena, de 20 ani,
Stan Elena, 20 ani, Dehelean Elena, 21
ani, Julian Aurelia, 28 ani, Krausz Ana
25 ani. Aceste pretinse artiste au fost
supuse unei vizite medicale, din care
s'a constatat că Stan Elena, avea dife-
rite boli. Toate aceste prostituate au
fost expulzate din acest oraș, unde n'au
ce căuta astfel de elemente.

Lămuriri pentru cei ce au aparate de radio

TIMIȘOARA, 31. — În urma dispoziți-
nilor date de societatea de Radio-difuziune,
ținem să lămurim pe toți posesorii aparate-
lor de radio, pentru a nu contraveni la
aceste dispozițiuni și pentru a fi lămurii
ce trebuie să facă.

Dela 1 Octombrie a. c., toți posesorii
aparatele de radio, trebuie să plătească
suma de 1930 lei, drept cauțiune. Această
sumă se plătește în opt rate, prima rată
fiind 236 lei, iar celelalte șapte a câte 242
lei. Acești bani, societatea de radio-difu-
ziune îi întrebuințează pentru perfecțio-
narea instalațiilor radiofonice și alte im-
munități spre binele tuturor abonaților.

suma de 1930 lei se va restitui abonatului
atunci când nu va mai avea aparatul de
radio.

Tariful dela 1 Octombrie a. c. este de 420
lei, pe un trimestru, iar anual abonamentul
face 1680 lei. Taxa de înscriere este de 250
lei.

Cel ce renunță la aparatele de radio
până la 1 Noembrie a. c., trebuie să plă-
tească suma de 195 lei, putând să-și mai
folosească până în seara de 31 Octombrie
a. c.

Dela 1 Noembrie a. c. organele societății
de radio-difuziune, vor începe un control
sever pe la toți abonații. Vor fi aplicate
amenzi pentru toți contravenienții, 3300
lei, adică de două ori abonamentul anual,
iar dacă în timp de zece zile, contravenien-
tul nu intră în legalitate, va plăti încă o
amandă de 2500 lei, adică de zece ori taxa
de înscriere.

După renunțarea abonamentului, aparatu-
l de radio nu mai poate fi ținut la domo-
ciliul abonatului, sub nicio formă. Aparatul
va trebui depus la un magazin sau în alt
loc. Apoi aparatele nu se pot imprumuta.
Cel ce contravin vor fi pedepsiți după cum
am arătat mai sus.

Respectând aceste dispozițiuni, toți abo-
nații la radio vor fi asigurați că nu li se va
putea întâmpla nici un neajuns din partea
societății de radio-difuziune.

CADOURI

Cel mai mare asortiment în
ceasuri de dame și bărbă-
tești, brățări, etc. la:

**CEASORNICARIA
ȘI BIJUTERIA CRESTINA**

ORA FIXĂ

Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 31.

Sport-Foto-Optic

Articole sportive, asor-
timent bogat și estin

A. M. MÜLLEY

Timișoara I, Str. Solderer No. 11
Succursă a V., Bul. Bertnelot No. 10 Tel. 10-18

DORITI

informațiuni
precise și con-
tolate asupra
ultimelor evenimente?

Cetiți ziarul

DACIA

Singurul cotidian din Banat
care publică la timp, contro-
lat și precis toate știrile
importante din lume

ULTIMA ORĂ

America tinde la un războiu fără sfârșit

Marina Statelor-Unite n'are o flotă capabilă să domine cele șapte oceane

NEW-YORK 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Ziarul „New-York World Telegram”, publică un articol în care declară că afirmația președintelui Roosevelt, făcută în ultimul său discurs, anume că Statele Unite, urmează să asigure apărarea în toate mărilor, înseamnă în realitate că Statele Unite, vor să facă din lumea întreagă o zonă de apărare Nord-Americană. Pentru a se ajunge la acestu ar

și nevoie ca Statele Unite să aibă o flotă destul de puternică pentru a putea controla aceasta enormă zonă.

Dacă Statele Unite ar fi într'adevăr atât de puternice pentru a exercita poziția dealungul tuturor Mărilor, suferența de a asigura astfel propria apărare, s'ar ajunge la un războiu fără sfârșit adaugă ziarul.

Statele Unite însă nici în anul 1945 nu vor avea o flotă care să poată men-

ține controlul în cele două Oceane. Deci nu poate fi vorba ca Statele Unite să aibă o flotă capabilă să domine cele șapte Oceane.

Se desminte atentatul împotriva dlui Laval

Vichy, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB transmite:

Contrar afirmațiilor răspândite de radio Londra, nici un atentat nu a fost comis în contra d-lui Laval la proprietatea sa de lângă Vichy.

Toate amănuntele date de postul de radio englez cu privire la pretinsul atentat —

ca de pildă pretinsa arestare a unui bărbat care ar fi pătruns înarmat cu un revolver în grădina castelului d-lui Laval — sunt întregime născocite după cum a declarat însuși d. Laval într-o convorbire telefonică pe care a avut-o Joi cu reprezentanții Agenției DNB la Vichy.

Berlinul n'a fost bombardat

Miercuri noaptea de avioane sovietice

BERLIN, 31. (Rador). — AFIRMAȚIILE SERVICIULUI DE INFORMAȚII SOVIETICE CA AVIOANE SOVIETICE AR FI ATACAT BERLINUL ÎN NOAPTEA DE MIERCURI SPRE JOI, SUNT PE DEANTPEGUL NĂSCOCITE DUPĂ CUM ÎN TOATE CONSTATA ORI CE LOCUIȚOR AL CAPITALEI REICHULUI.

AFIRMAȚIA NU DEVINE MAI ADEVĂRATA PRIN FAPTUL CĂ A FOST DIFUZATĂ ȘI DE POSTURILE DE RADIO BRITANICE.

Personalul agenției „Rador” a subscris 515.000 lei la Imprumutul reîntregirii

BUCUREȘTI, 31. (Rador). — Directorul agenției Rador a primit următoarea scrisoare din partea dlui președinte al consiliului de miniștri.

rea scrisoare din partea dlui președinte al consiliului de miniștri.

Stimate domnule DIRECTOR GENERAL,

Am primit scrisoarea prin care mi-ați duceți la cunoștință fapta patriotică și vărsită de consiliul de administrație al societății „Orient-Radio” (Rador) și personalul agenției prin subscrierea sumei de lei 515.000 lei la Imprumutul reîntregirii.

Vă mulțumesc călduros și Vă rog să împărtășiți și celorlalți subscrișori, cele mele mulțumiri pentru această mărturie de solidaritate românească în nevoile de refacere ale Țării.

Primiți Vă rog expresiunea unei alese considerațiuni.

Vice-preș. Consiliului de miniștri
MIHAI ANTONESCU

Manifestații anti-războinice în U.S.A.

Poporul american este îndreptat fără voia lui spre o catastrofă

Washington, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Senatorul republican Nye, luând cuvântul în ședința senatului de Miercuri cu ocazia discuției asupra proiectului de lege relativ la revizuirea legii neutralității a declarat că dacă vapoarele de comerț nord-americane vor fi trimise în zona de războiu, va fi firesc să se producă incidente grave.

În aceeași ședință, senatorul Lafollette a declarat că încetul cu încetul poporul american este îndreptat fără voia sa spre o „catastrofă”.

CHICAGO 31. (Rador). — Cunoscutul profesor O'Brien de la Universitatea catolică a invitat pe toți adversarii războiului la o mare întrunire pentru a protesta împotriva politicii războinice dusă de președintele Roosevelt. — anunță corespondentul agenției DNB.

El propune să se organizeze mari manifestații în principalele orașe americane spre a se protesta împotriva intrării în războiu a Statelor Unite.

Partizanii războiului, a spus profesorul O'Brien au acaparat ziarele, posturile de radio, industria cinematografică și ocupă cele mai înalte posturi din administrația țării.

Este natural a terminat dsă, ca majoritatea poporului nord-american care este împotriva participării la războiu,

să-și spună cuvântul prin întruniri publice.

Newyork, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Ziarul New York post anunță că d. Burns, consilierul economic al oficiului pentru asistența șomerilor a comunicat că din August și până acum peste 700.000 lucrători din industria civilă au rămas fără lucru.

Până în Ianuarie 1942, a adogat d-sa alți 115.000 lucrători din industria de automobile din statul Michigan, vor rămâne fără lucru.

Marina engleză a avut pierderi care n'au fost publicate

ROMA, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției Stefani transmite:

Intr-o transmisiune radiofonică făcută de postul Londra, comentatorul naval a lăsat să-i scape această mărturisire:

„În cursul ultimilor doi ani, marina britanică a avut pierderi de cruciștoare ale căror nume nu au fost întotdeauna comunicate”.

In registrele oficiului sunt înscrise până acum 1.200.000 șomeri care așteaptă să fie mutați de oficialitate.

Americanii împotriva politicii președintelui Roosevelt

Newyork, 31. (Rador). — Corespondentul Agenției Stefani anunță că societățile de radio-difuziune au refuzat a închiria posturile lor emițătoare pentru difuzarea discursului lui Lindbergh, precum și pe acele ale d-lor Wheeler și Cudahy. Discursuri ce vor fi pronunțate cu ocazia

unei mari manifestații împotriva politicii d-lui Roosevelt.

Societatea „America First” a adresat energie protest biroului federal de control care s'a mărginit a spune că va face anchetă.

Declarațiile dlui Been, predicatorul Curții regale suedeze

STOCKHOLM, 31. (Rador). — „Noi, suedezi, nu suntem în stare să mulțumim atât cât s'ar cuveni, celor cari luptă actualmente contra sovietelor”, a declarat d. Been, predicatorul curții regale suedeze, vorbind Miercuri în cadrul unei reuniuni închinată Finlandei.

D. Been care a fost în teritoriile finlandeze eliberate de sub robia bolșevică, a mai

spus între altele:

„Dacă arhiepiscopul de Canterbury ar fi văzut cu ochii săi ceea ce am văzut eu în Finlanda și în Carelia, el ar avea desigur altă părere despre alianța anglo-sovietică”.

La întrebarea unui ziarist, predicatorul curții a declarat că nu e permis să vorbească la posturile de radio suedeze, „pentru că face prea multă politică”.